

Had Brakel de *f* 900, die door de stad voor tractement en huishuur aan de predikanten werden toegelegd, sedert 21 Mei 1688, gedurende twee jaren moeten missen, in de thesauriersrekening van 1698 leest men:

«Betaelt aen Wilhelmus à Brakel, Predikant een somma van agtien hondert guldens over twee Jaaren wedde, verscheenen den 21 Meij 1689, en 1690 volgens quitantiën dus *f* 1800».

Ons rest nog een kort overzicht te geven van de literatuur, die door het verschijnen van Brakels boekje in October van 1688 ontstond (1).

De eerste, die tegen Brakel de pen opnam, was I. C. van Bleiswijk, ontvanger-generaal der kerkelijke goederen te Delft. Deze ambtenaar der Staten van Holland meende de handeling der Rotterdamsche heeren in betrekking tot Crombrugges beroep te moeten verdedigen in een werkje «Mose als een Godt over Aäron». Hierin trachtte hij naar aanleiding van Exodus 4: 16 en met beroep op een resolutie der Staten van Holland, d.d. 17 September 1687, waarbij verklaard werd, dat de magistraten niet gehouden waren om redenen te geven, indien zij een beroep inprobeerden, aan te toonen, dat «de geloovige Overheden (onder Christus) de wettige hoofden over de zichtbare particuliere Kerken hier op aarde» zijn.

Brakel beantwoordde dit werkje, dat in het begin van 1689 te Delft verscheen, den 7 Juni 1689 met «Een Brief aen de Ed. Heer J. C. van Bleiswijk» (2), waarin hij diens remonstrantsche begrippen van kerkrecht weerlegde. Behalve door hem werd Bleiswijks boekje ook nog bestreden door J. Schuts «Schriftuurlijk en Redelijk Oordeel over

---

(1) Hocfdbronnen voor dit opstel zijn, behalve Brakels preek, de Resolutiën der Vroedschap van Rotterdam geweest.

(2) Meulman No. 6555.